

HİPER-KAPİTALİZM

**Modern Ekonomi, Bu Ekonominin
Değerleri ve Onları Nasıl
Değiştirebileceğimiz Üzerine**

Larry Gonick & Tim Kasser

HİPER-KAPİTALİZM

Yazan: Tim Kasser

Çizen: Larry Gonick

Kitabın Özgün Adı:

**Hyper-Capitalism: The
Modern Economy, Its
Values, and How to
Change Them**

© Tim Kasser & Larry Gonick, 2018

© Dipnot Yayınları, 2019

Bu kitabın Türkçe yayım hakları Anatoliait Ajans
aracılığıyla alınmıştır.

Dipnot Yayınları: 326

Sertifika No: 14999

Editör: İbrahim Yıldız

Çeviri: Devrim Evcı

Dizgi ve Uygulama: Duysal Tuncer

Baskı Öncesi Hazırlık: Dipnot Bas. Yay. Paz. Ltd Şti

Baskı: Sözkese Matbaacılık (Sertifika No: 13268)

İvedik O. S. B. 1518 Sokak Mat. Sit. İş Merkezi 2/40

Yenimahalle - Ankara Tel: (0312) 395 21 10

Dipnot Yayınları

Selanik Cad. No: 82/84 Kızılay / Ankara

Tel: (0312) 419 29 32 / Faks: (0312) 419 25 32

e-posta: dipnotkitave@yahoo.com

www.dipnotkitap.com

HİPER-KAPİTALİZM

**Modern Ekonomi, Bu Ekonominin
Değerleri ve Onları Nasıl
Değiştirebileceğimiz Üzerine**

Larry Gonick & Tim Kasser

Çeviri: Devrim Evcı

*dipnot

BU KİTAP
TİM'İN İKİ OĞLU
İLE LARRY'NİN İKİ
KIZINA ADANMIŞTIR.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ

BİRİNCİ KISIM

BİRİNCİ BÖLÜM: DEĞERLER DEVRİMİ

İKİNCİ BÖLÜM: KAPİTALİZMİN TEMELLERİ

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM: ŞİRKETLER VE SAHİPLERİ

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM: KAPİTALİZM VE DEĞERLER

BEŞİNCİ BÖLÜM: HİPERKAPİTALİZMİN BEŞ EMRİ

ALTINCI BÖLÜM: HİPERKAPİTALİZM, DEĞERLER VE İNSANIN ESENLİĞİ

KISA BİR ARA

İKİNCİ KISIM

YEDİNCİ BÖLÜM: DİKKATLİ SATIN ALMA

SEKİZİNCİ BÖLÜM: GÖNÜLLÜ YALINLIK

DOKUZUNCU BÖLÜM: PAYLAŞIM

ONUNCU BÖLÜM: DAHA İYİ TİCARET ON

BİRİNCİ BÖLÜM: HALK İÇİN YÖNETİM

ON İKİNCİ BÖLÜM: PROTESTO

SONSÖZ

KAYNAKÇA

TEŞEKKÜR

LARRY GONICK

BU FİKRİ İLK BAŞTA BANA GETİRDİĞİ, BÜTÜN SORU VE İTİRAZLARIMA HEPSİ SABIRLA YANIT VERDİĞİ İÇİN TIM KASSER'E TEŞEKKÜR EDİYORUM. SİYASİ BİR KİTAP ÇIKARMAK ÜZERE İŞBİRLİĞİ YAPMAK VERİMLİ TARTIŞMALARA YOL AÇABİLİR, ÇÜNKÜ FİKİRLER FARKLILIK GÖSTERİR VE NADİREN İLİMLİDİRLER. TIM'E AYRICA YERİNDE EDITORYAL ÖNERİLERİ İÇİN DE MİNNETTARIM. NEW PRESS'TEN MARC FAVREAU VE MAURY BOTTON'A, SIRASIYLA, EDITÖRLÜK VE ÜRETİM AŞAMALARINDAKİ DESTEKLERİ İÇİN TEŞEKKÜR EDİYORUM.

EŞİM LISA'YA BU VE DİĞER BÜYÜK ÇAPLI PROJELERDE VERDİĞİ SÜREKLİ DESTEK İÇİN TEŞEKKÜR EDİYORUM.

WEST MARIN BAĞÇELERİNDE GEÇİRDİĞİM İKİ HAFTALIK DİNGİN ZAMAN İÇİN MESA REFUGE'A TEŞEKKÜR EDİYORUM.

VE ÇALKANTILI SİYASAL ZAMANLARDA MORAL GÜCÜMÜ YÜKSEK TUTMAMI SAĞLAYAN GUY'S PERŞEMBE ÖĞLE YEMEKLERİ GRUBUMA TEŞEKKÜR EDİYORUM.

TIM KASSER

ON YILDIR KAFAMDA DÖNÜP DURAN BU KİTABIN ETE KEMİĞE BÜRÜNMESİNİ SAĞLADIĞI VE KİTABIN ÇIKMA SÜRECİNİ KEYİFLİ BİR SERÜVENE DÖNÜŞTÜRDÜĞÜ İÇİN LARRY GONICK'E TEŞEKKÜR EDİYORUM.

TÜKETİCİLİĞİN ALTERNATİFLERİ BAŞLIKLİ DERSLERİMİ ALAN KNOX COLLEGE'LI ÖĞRENCİLERİME VE BU DERSLERİ TASARLAMAMA YARDIMCI OLAN DIANA BECK'E TEŞEKKÜR EDİYORUM. AYRICA, BU KİTABIN TAMAMLANMASI İÇİN GEREKLİ EN ÖNEMLİ KÜTÜPHANE VE BİLGİSAYAR KAYNAKLARINI YIRMİ YIL BOYUNCA SAĞLAYAN VE BENİM KENDİ VİTES DÜŞÜRME, AKTİVİZM VE AKADEMİK ÖZGÜRLÜK BİÇİMLERİMİ DESTEKLEYEN KNOX'TAKİ MESLEKTAŞLARIMA TEŞEKKÜR EDİYORUM.

BU KİTABIN ELE AVUCA GELİR BİR PROJE OLMASINI SAĞLAYAN, MADDİYATÇILIK ÜZERİNE BİR VIDEO KAYDI YAPMAYA BENİ DAVET EDEN NEW DREAM'E (ESKİ ADIYLA **CENTER FOR A NEW AMERICAN DREAM**) TEŞEKKÜR EDİYORUM.

BİZİ THE NEW PRESS İLE İLİŞKİYE GEÇİRDİĞİ İÇİN SUSAN LINN'E VE BİZİMLE SABIR VE İSTEKLE ÇALIŞAN THE NEW PRESS ÇALIŞANLARINA TEŞEKKÜR EDİYORUM.

GENELDE BU KİTABIN GERİSİNDE YATAN FİKİRLER ÜZERİNDE DÜŞÜNMEME YARDIMCI OLAN, KİTABIN BELİRLİ KISIMLARI ÜZERİNE BANA GERİ BİLDİRİM SAĞLAYAN DOST VE MESLEKTAŞLARIMA TEŞEKKÜR EDİYORUM.

VE HEPSİ OLDUĞU GİBİ, BU KİTAP İÇİN DE ELEŞTİREL KULAĞIYLA SEVGİSİNİ BİRLEŞTİREN EŞİM VIRGINIA'YA TEŞEKKÜR EDİYORUM.

Toplumsal Cinsiyet, Etnisite ve Çizgi Roman Üzerine Yazar ve Çizerin Notu

ÇİZGİ ROMAN DIŞI KİTAPLARIN YAZARLARI HİPERKAPİTALİST EKONOMİDE TÜKETİCİ, YATIRIMCI, POLİTİKACI VE BAŞKA ROLLER HAKKINDA YAZARKEN, BU ROLLERİ OYNAYACAK İNSANLARIN ETNİK KÖKEN VE TOPLUMSAL CİNSİYETİNİ KENDİLERİNCE KURMALARI İÇİN OKURLARA GENİŞ BİR ALAN TANIRLAR. ÇİZGİ ROMAN İSE, BU FARKLI EKONOMİK AKTÖRLERİ TEMSİL ETMEK ÜZERE BELİRLİ KARAKTERLERİ KULLANIR VE HER KARAKTERİN BELLİ BİR KİŞİ OLMASI GEREKİR. ELİNİZDEKİ ÇİZGİ ROMAN, KENDİLERİNE TOPLUMSAL CİNSİYET VE ETNİSITE ROLLERİ BİÇİLİRKEN YARI RASTLANTISAL SEÇİLMİŞ BİR DİZİ FARKLI KARAKTER İÇERİYOR (TEMEL İSTİSNAMIZ: PEK ÇOK BENZERİ GİBİ, SERMAYE SAHİBİ YATIRIMCIMIZ, BİR BEYAZ ERKEK). ÇİZGİ ROMANIMIZI OKURKEN OKURUN BU KARAKTERLERİN KİMLİK ROLLERİNE ÖNEM ATFETMEMESİNİ DILIYORUZ. BENZER ŞEKİLDE, TÜKETİCİLERİN, ALIŞILDIĞI ÜZERE BEYAZ KADINLAR, YA DA POLİTİKACILARIN TİPİK OLARAK AFRIKALI-AMERİKALI OLDUĞUNU İMA ETMEK İSTEMEDİĞİMİZİ DE BELİRTMEK İSTERİZ. ODAKLANMAK İSTEDİĞİMİZ UNSURLAR, TOPLUMSAL CİNSİYET VE ETNİK KÖKEN DEĞİL, EKONOMİK DAVRANIŞ VE ROLLERDİR. GERÇEK HAYATTA BU AYRIMIN APAÇIK OLMADIĞINI, TOPLUMSAL CİNSİYET VE ETNİSİTENİN EKONOMİYLE BAĞINTILI OLDUĞUNU, ANCAK BU ETKİLEŞİMLERİN BU KİTABIN KAPSAMINI AŞTIĞINI İFADE ETMEK İSTERİZ. BAZI TERCİHLER YAPMAK ZORUNDA KALDIK VE BUNLARIN DOĞAL OLARAK KUSURLU OLDUĞUNUN FARKINDAYIZ.

ÖNSÖZ

MERHABA,
BEN TIM KASSER.
ÇİZGİROMAN
KARAKTERİ DEĞİLİM
ASLINDA. KNOX
KOLEJİ'NDE (ILLINOIS)
PSİKOLOJİ
PROFESÖRÜYÜM.

MADDİYATÇI EĞİLİMLERİN İNSAN TÜRÜNÜN ASLI BİR PARÇASI OLDUĞU ELBETTE DOĞRU AMA BÜTÜN HİKAYE BUNDAN İBARET OLMAMALI.

DÜNYANIN BÜYÜK BİR BÖLÜMÜ 1800'LERİN SONUNDAN VE ÖZELLİKLE DE 1950'LERDEN BERİ MADDİYATÇILIĞI, TÜKETİMİ VE STATÜYÜ KUTSAYAN BİR SİSTEM ALTINDA YAŞIYOR.

ELİNİZDEKİ KİTAPTA BİZ BU SİSTEME HİPERKAPİTALİZM DİYORUZ.

BU SİSTEM ÇOK ABARTILI! KONTROLDEN ÇIKMIŞ! ŞİŞİRİLMİŞ! YERSİZ! TAM BİR GARABET!

BU, KİTABI BİRLİKTE OLUŞTURDUĞUM, ÇİZER DOSTUM LARRY GONICK. ONUN DA KENDİ FİKİRLERİ VAR TABİ... NEREDE KALMIŞTIM?

A, EVET! HİPERKAPİTALİZMİN MADDİYATÇI DEĞERLERİN AYAKTA KALMASINA DAYANDIĞINI SÖYLÜYORDUM.

ALIM-SATIM OLMAZSA HİPERKAPİTALİZM ÖLÜR!

ÇOĞU YENİ ARAŞTIRMANIN DA GÖSTERDİĞİ ÜZERE, İNSANLAR VE TOPLUMLAR MADDİYATÇI DEĞERLERE NE DENLİ ÖNCELİK TANİYORLARSA, BAŞKALARININ ESENLİĞİNİ, ONLARA HAKTANIR DAVRANMAYI VE ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİĞİ O DENLİ AZ UMURSUYORLAR.

HİPERKAPİTALİZME İLİŞKİN BİZİM ÖNERDİĞİMİZ HİKAYE BİRİ KARANLIK, DİĞERİ AYDINLIK İKİ KISIMDAN OLUŞUYOR.

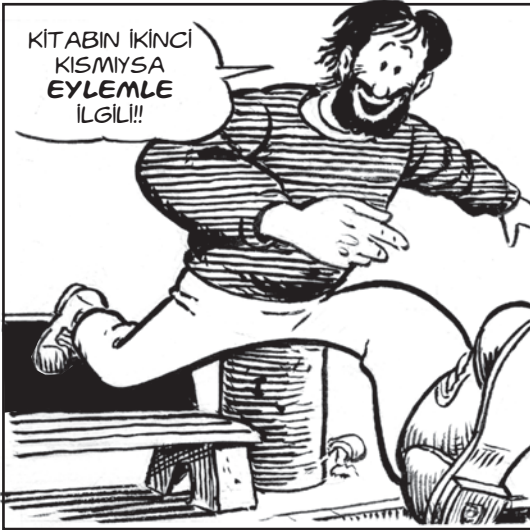
BİRİNCİ KISIMDA HİPERKAPİTALİZM İLE DEĞERLERİN BİRBİRLERİYLE OLAN ETKİLEŞİMLERİNİ BETİMLİYOR, KAPİTALİZMİN TEORİSİNİ VE PRATİĞİNİ AÇIKLIYOR, ONUN ŞU ANKI "HİPER" BÜYÜMESİNİN İZİNİ SÜRÜYORUZ.

AYRICA SİZE PSİKOLOGLARIN İNSANLARIN DEĞER SİSTEMLERİ HAKKINDAKİ BULGULARINI AKTARIYOR, HİPERKAPİTALİZMİN KİŞİSEL, TOPLUMSAL VE EKOLOJİK ESENLIĞE SALDIRISINI AÇIKLAMADA BU BULGULARIN BİZE NASIL YARDIMCI OLDUĞUNU GÖSTERİYORUZ.

KİTABIN İKİNCİ KISMIYSA EYLEMLE İLGİLİ!!

MESLEK HAYATIMA BAŞLADIĞIMDA SIYASETE BÜYÜK ÖLÇÜDE KAYITSIZDIM. GELGELELİM, DAHA FAZLA BİLGİ SAHİBİ OLDUKÇA, İŞİMİN TOPLUMSAL VE POLİTİK İÇERİMLERİNİ GÖZ ARDI ETMEM ZORLAŞTI. ZAMANLA BİLİMİNSANİ OLMANIN YANI SIRA AKTİVİST DE OLDUM.

**ÇOCUKLARA
YÖNELİK
REKLAMLARA
HAYIR**

BU NEDENLE İKİNCİ KISIMDA İNSANLARIN BUGÜN HİPERKAPİTALİZME DİRENMEK İÇİN AKTİF BİÇİMDE KULLANDIKLARI YOL/YORDAMLARA GENEL BİR BAKIŞ ATIYORUZ.

BU İNSANLAR DAHA SAĞLIKLI DEĞERLER ETRAFINDA DÖNENEN YAŞAM TARZLARI İLE KURUMLAR YARATİYORLAR...

NE DERSİNİZ?
HAYDI
BAŞLAYALIM!!!

BİRİNCİ KISIM